

Enyedi György (1551–1597) unitárius püspök

Ki nagyobb a mennyek országában?

Matth. cap. 18. *Akkoriban járulának Jézushoz az ő tanítváni, mondván: Vajon, s ki legnagyobb az mennyeknek országában? Etc.*

... az apostolok példájából megtanulhatjuk, eszünkben vehetjük, mely igen beleszorult az emberben az tisztességkívánás. Ím, menemű emberek valának az apostolok. Szegény rendbeliek, halászok, s mégis az uraság eszékben, azon disputálnak, ki leszen fő közöttök, az király után? Hát medgyenek azok, azkik nagy nemből valók, gazdagok, méltóságbeliek és gyermekségektől fogva bódog állapotban nevedtének? Azt írja egy bölcs ember, hogy nyavalyás dolog ez, hogy mentől ki nagyobb, fővebb elméjű ember, attól nagyobb szomjúsága van az tisztességre, hatalmasságra és dicsőségre. Mely mondásnak igazsága innét is megtetszik, hogy még az alávaló rendből valók is igen szeretik és kívánják azt, miképpen az apostolok példája világosan megmutatja. Noha pedig ez olyan igen tulajdonsága az emberi természetnek, de Krisztus Urunk megmutatja itt, mely veszedelmes és káros az embereknek, és inti, hogy az hívek ezt az indulatot megzabolázzák, sőt ellene tusakodjanak. ... Mely innét tetszik meg, hogy mikor Krisztus Urunk ez apostolok gondolkodását értette volna, azmiképpen ez históriának második részében írja az evangélista: *Egy gyermekét hívva elő, megállata közepettek, etc.*

Az bölcs és eszes emberek kétképpen szoktak mást tanítani: néha szép intéssel és beszéddel, néha cselekedettel, ha szinte együtt sem szólnak is. Mint mikor egy bölcs embert arra kérnének, hogy valami szép intéssel az városbeli népet az egyességre oktarná, felállá az prédikáló székből és egy kis lisztet habara egy pohár vízben, megívá előttük s egyet sem szóla, hanem leszálla az prédikáló székből. Azzal azt jelentvén, hogy ha kevés és alávaló eledellel megelégednek, friss konyhára nem néznek, hasokat nem hízlalják, nem leszen visszavonás közöttök. Más mikor meg akará mutatni, mely rövid az embernek élete, egy kevésé mutatá magát az emberek előtt, s ismét elbúvék, egyet sem szóla. Ezzel akarná megmutatni, hogy csakhamar elmúlik az embernek élete. Máskor mikor tanácsot kérdetne egy kegyetlen fejedelem, mint regnálhatna kedve szerént, egyet sem szóla, hanem az követet az kertben vivén, az mákok közül aki magasb vala az többinél, egy pálcikával lecsapdosá. Azzal azt jelentvén, hogy az népnek fejét vágassa le, azután nem leszen, ki ellen szóljon, és mindazt mívelheti, azmit akar.

Enyedi György prédikációja XVII. századi kéziratos másolatból (*Enyedi-kódex: Contiones*).
Sárospatak, Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára, Kt. 7; a teljes szöveg: 82–97.

Közlés: *Régi magyar prédikációk 16–18. század. Egyetemi szöveggyűjtemény.*

Szerk. Szelestei N. László. Szent István Társulat, Budapest 2005. 117. A teljes szöveg: 116–120.